

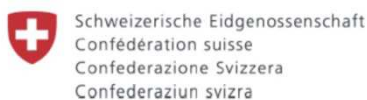

Zemplínske Hámre – objavme históriu
baníctva a železiarskej výroby vo Vihorlatských vrchoch

Akčný plán rozvoja cestovného ruchu

Možnosti spolupráce pri tvorbe produktu cestovného ruchu

Dokument spracovaný na základe konzultácií s projektovými partnermi
a zástupcami ďalších spolupracujúcich organizácií v júni 2015

Zemplínske Hámre – objavme históriu baníctva
a železiarskej výroby vo Vihorlatských vrchoch
Tento Švajčiarsko-Slovenský projekt je podporovaný
prostredníctvom Programu švajčiarsko-slovenskej
spolupráce v rámci rozšírenej Európskej únie

Východisková situácia

Budovanie a udržiavanie partnerstiev a ich spolupráca v regionálnom meradle

Realizácia projektu „Zemplínske Hámre – objavme históriu baníctva a železiarskej výroby vo Vihorlatských vrchoch“, v rámci ktorého bolo zriadené múzeum, Hámorský náučný chodník, turistické informačné centrum a remeselný dvor, vytvorila predpoklady pre vznik a budovanie partnerských väzieb v oblasti cestovného ruchu, predovšetkým:

- spolupráca projektových partnerov **DO Fénix Snina, Slovenské technické múzeum Košice, Zemplínske múzeum Michalovce a Banícke múzeum Pro Gonzenbergwerk Sargans (Švajčiarsko)** na príprave a realizácii kvalitného a turisticky prítťažlivého programu celoročnej ponuky múzea aj s rôznymi sprievodnými aktivitami Hámorského náučného chodníka,
- spolupráca s **DO Fénix Snina** a ďalšími aktívnymi subjektmi cestovného ruchu s cieľom prípravy a prijatia spoločnej marketingovej stratégie a vytvorenia komplexnej turistickej ponuky v rámci Ekomúzea „Podoby ohňa“, predovšetkým so všetkými zariadeniami cestovného ruchu v obci a tiež **Obcou Stakčín, Obcou Kolonica, Vihorlatskou hviezdárňou v Humennom a jej Astronomickým observatóriom a planetáriom na Kolonickom sedle, Východokarpatským združením cestovného ruchu Snina, Animoterapeuticko-jazdeckým centrom Snina,**
- vytvorenie komplexnej turistickej ponuky v rámci produktu „Vihorlatské úzkokolíajky“, predovšetkým s **Mestom Snina, Obcou Stakčín, Obcou Kolonica, Lesopol'nohospodárskym majetkom Ulič, štátnym podnikom a ďalšími správcami územia, tiež Štátnou ochranou prírody SR – Správou CHKO Vihorlat a Správou NP Poloniny,**
- spolupráca s **DO Fénix Snina** a ďalšími partnermi (**Mesto Snina, Vihorlatské múzeum Humenné, Mesto Užhorod – Ukrajina**) na pokračovaní ďalšej etapy realizácie Medzinárodnej cyklotrasy „Po stopách Herkula“ (červená značka č. 031) prepájajúcej Slovensko a Ukrajinu, konkrétne miesta, v ktorých sú umiestnené umelecké diela - sochy, erby rodov a iné monumenty, odliate v zaniknutej hámorskej železiarni resp. inak súvisiace s históriou rodov Drugeth a Rholl (Snina, Zemplínske Hámre, Humenné, Užhorod),
- spoločná propagácia riešeného územia prostredníctvom organizácií **Krajská organizácia cestovného ruchu Severovýchod Slovenska, Európska zberateľská spoločnosť** ale taktiež riešenie ďalších oblastí, ktoré sú nemenej dôležité pre trvaloudržateľný rozvoj

Obec Zemplínske Hámre je členom viacerých združení. Pre následnú udržateľnosť projektu má veľký význam členstvo obce najmä v združení **Slovenská železná cesta** (od júna 2011), ktorého cieľom je zvýšiť úroveň povedomia k ochrane technicko-kultúrno-historického dedičstva, sprístupniť a zachrániť objekty, ktoré sú svedkami histórie alebo objekty zvláštneho významu z hľadiska jedinečnosti alebo technických unikátov, zvýšiť záujem o poznávací turizmus hlavne v regiónoch po útlme banskej a tým aj priemyselnej výroby. Slovenská železná cesta je členom združení Stredoeurópska železná cesta (**Mitteuropäische Eisenstrasse MEES**) - jednej z kultúrnych ciest registrovaných Európskym inštitútom pre kultúrne cesty so sídlom v Luxemburgu, čo je orgán Rady Európy. Členstvo v združení SŽC predstavuje pre obec možnosť plánovania ďalšej etapy projektu – rozvoj terciárnej sféry.

Realizácia projektu, vytvorila podmienky pre:

- 1) zvýšenie aktivity **malých a stredných podnikateľov** poskytujúcich služby cestovného ruchu vhodne dopĺňajúcich tento projekt (ubytovacie, stravovacie a ďalšie služby, rozvoj remesiel, výroba a predaj lokálnych produktov...), čo v konečnom dôsledku napomôže zlepšeniu sociálno-ekonomickej situácie v obci aj regióne Snina,
- 2) realizáciu zámeru „**Ekomúzeum – Podoby ohňa**“, zameraného na postupné budovanie živého ekomúzea, predstavujúceho niekdajšiu hospodársku činnosť na území obce Zemplínske Hámre ale aj v okolitých obciach, prepojených sieťou cyklotrás po bývalých úzkokolejkách,
- 3) realizáciu medzinárodnej cyklotrasy „**Po stopách Herkulesa**“, ktorá má prepojiť obec Zemplínske Hámre s Užhorodom, v minulosti hlavným sídlom jedného z majiteľov panstva (v súčasnosti je už vyznačený úsek Snina – Zemplínske Hámre – Ublá).

Plánovanými cieľovými skupinami múzea sú:

- a) návštevníci - segment turisti: plán 7 000 ročne
- b) návštevníci - segment študenti/žiaci/deti škôl: plán 2 000 ročne

Identifikované riziká

Nedostatočná ponuka infraštruktúry a služieb

Kvôli dlhodobej ekonomickej stagnácii regiónu Snina, ktorý je pohraničným regiónom s nedostatočnou dopravnou infraštruktúrou, patrí medzi najväčšie bariéry nedostatočná ponuka služieb cestovného ruchu u miestnych poskytovateľov (zvyčajne ponuka obsahuje iba ubytovanie, okrem ponuky jazdenia absolútne chýbajú ďalšie služby) a zároveň nízka kúpna sila miestnych obyvateľov.

Všeobecná ponuka

Namiesto poskytovania množstva všeobecných informácií, je potrebné poskytovanie turistických informácií, ktoré budú upravené potrebám konkrétnych klientov podľa jednotlivých oblastí záujmu. Pri príprave propagačných materiálov treba rátať so zapojením všetkých potenciálnych partnerov (ubytovacie zariadenia, stravovacie zariadenia, poskytovatelia služieb, múzeum, subjekty poskytujúce konskú turistiku a pod...). Čo sa týka krajiny pôvodu návštevníkov, je potrebné orientovať sa na prihraničné oblasti Poľska a Ukrajiny, tiež návštevníkov z Českej republiky.

Ľudský faktor

Je potrebné snažiť sa o posun v názore na rozvoj cestovného ruchu, aby sa samosprávy ale aj podnikateľské subjekty v regióne naučili, ako ekonomicky a hospodársky využiť (turistický) potenciál jedinečnej blízkosti CHKO Vihorlat a NP Poloniny. Vo veľkej miere je potrebné zamerať sa na miestne obyvateľstvo a vytvárať kladné povedomie k rozvoju CR, prezentovať odvetvie cestovného ruchu ako príležitosť pre sociálno-ekonomický rozvoj územia, tiež budovanie pozitívneho vzťahu k svojmu regiónu. Pre činnosti v oblasti cestovného ruchu je nevyhnutný „ľudský faktor“. Ten je dôležitý pri poskytovaní všetkých služieb a najmä pri rôznych vysoko špecializovaných službách. Stratégia rozvoja ľudských zdrojov má v cestovnom ruchu veľký význam. Aj v tejto oblasti je dôležitá spolupráca rôznych inštitúcií,

najmä z dôvodu vhodného prepojenia teórie a praxe a v konečnom dôsledku dostatočnej odbornej, jazykovej a ďalšej príprave personálu.

Nedostatočná spolupráca

Vo všeobecnosti platí, že spolupráca medzi verejným a súkromným sektorom v oblasti podpory a propagácie cestovného ruchu je nedostatočná. Tam, kde spolupráca existuje, je to väčšinou z dôvodu aktívnych miestnych skupín alebo jednotlivcov. Nedostatok spolupráce môže byť výsledkom chýbajúcej spoločnej stratégie, ale aj nedôvery a nepochopenia.

Ponuka v CK musí byť zabehnutá, skordinovaná a funkčná, preto by bolo potrebné podporiť miestne resp. v regióne pôsobiace cestovné kancelárie a samotné obecné úrady, aby mohli rozvíjať a podporovať miestne produkty/ponuky cestovného ruchu. Zámerom by bolo dosiahnuť kombinovanie rôznych služieb, a snaha zabezpečiť zdroj príjmov pre viacerých miestnych poskytovateľov služieb, čím sa zabezpečí skvalitnenie a rozšírenie ponuky.

Situácia, v ktorej sa nachádza obec Zemplínske Hámre (a jej okolie) pokiaľ ide o udržateľný rozvoj cestovného ruchu a rozvoj miestnych produktov je v tejto chvíli sľubná. Širšie územie je obdarované rôznymi pozoruhodnými prírodnými lokalitami, kde môže byť rozvoj CR dosiahnutý vo väčšej miere, a to nielen v rámci danej krajiny ale i zo zahraničia (Česká republika, Poľsko, Ukrajina). V regióne je niekoľko miestnych iniciatív. S takýmito predpokladmi a pri dobrej koordinácii, by mohlo byť reálne dosiahnuť rozvoj. Jednou z hlavných úloh bude zabezpečiť, aby rôzne záujmy a očakávania všetkých partnerov a spolupracujúcich inštitúcií mohli byť zosúladené, predpokladom je jasné stanovenie podmienok na začiatku spolupráce a aktívna komunikácia počas celého procesu prípravy a realizácie činnosti. Koordinácia všetkých súbežne sa dejúcich procesov bude náročná, ale vďaka spoločným prienikom, spolupráci so všetkými zúčastnenými partnermi a dialógu medzi zúčastnenými aktérmi aj s prípadne odlišnými záujmami (napr. miestni podnikatelia vs. zástupcovia ochrany prírody) by mohla byť úspešná. Je dôležité určiť koordinátora a jeho právomoci, ako nástroj správneho smerovania rozvoja cestovného ruchu. Udržateľný rozvoj cestovného ruchu nebude možné zabezpečiť bez vzájomnej spolupráce medzi rôznymi partnermi. Vytvorenie nových vzťahov a ďalšie posilnenie existujúcich vzťahov je kľúčovou a nesmierne dôležitou úlohou nielen pre obec Zemplínske Hámre, ale všetky spolupracujúce organizácie.

Aj napriek pozitívnym ekonomickým prínosom sa konflikty a diskusie medzi rôznymi zúčastnenými stranami, týkajúce sa rôznych vzniknutých problémov, budú vyskytovať aj v budúcnosti. Tu je potrebné zdôrazniť, že jedným z kľúčových prvkov pre úspešný rozvoj cestovného ruchu a miestneho hospodárstva musí byť mechanizmus (inštitúcia, organizácia, samospráva), ktorá vždy a kedykoľvek umožní opätovné prejednávanie, a ukáže správne smerovanie aj v situáciách, kedy sú názory a postrehy rôzne resp. odporujúce si.

V rámci ponuky CR v záujmovom území existujú rôzne organizácie a zariadenia, ktoré majú veľký význam pre samotnú existenciu cestovného ruchu v regióne ako takom. Preto je potrebné, aby jednotlivé subjekty cestovného ruchu v regióne pristupovali k týmto prvkom zodpovedne a uvedomovali si dôležitosť vzájomného prepojenia a spolupráce.

Príležitosti

- Pozdvihnutie sociálno-ekonomickej úrovne, kvality života a povedomia miestneho obyvateľstva: cestovný ruch je príležitosť pre rozvoj podnikania a vytváranie pracovných miest, ako aj pre podporu investícií a podporu miestnych služieb, a to aj v odľahlejších obciach. So zvyšovaním sociálno-ekonomickej úrovne je spojené zvyšovanie kvality života.
- Posilňovanie kultúrnych hodnôt: udržateľný cestovný ruch môže poskytnúť sebavedomie a motiváciu k zachovávaniu tradičných remesiel, tradičných vedomostí a postupov, ktoré tiež prispievajú k trvalo udržateľnému využívaniu biologickej diverzity
- Ekonomické stimuly pre ochranu biotopov (v súvislosti so súčasným trendom zvyšovania informovanosti zo strany turistov o potrebe trvalej udržateľnosti krajiny): cestovný ruch môže priniesť hmatateľnú ekonomickú hodnotu prírodných a kultúrnych zdrojov.

Cieľom je trvaloudržateľný rozvoj regiónu Zemplín, využívajúc predovšetkým potenciál Chránenej krajiny oblasti Vihorlat a Národného parku Poloniny, a to prostredníctvom:

- zvýšenia atraktívnosti riešeného územia obnovou a efektívnym využívaním jestvujúceho prírodného bohatstva a kultúrneho dedičstva,
- rozširovania služieb cestovného ruchu, zvyšovania ich kvality a dostupnosti
- zachovania a aktívnej prezentácie remesiel a výroby tradičných lokálnych produktov
- zabezpečenia pravidelnej údržby značených turistických trás a cyklotrás a čistoty verejných priestranstiev
- obnovy a rozšírenia základnej a doplnkovej turistickej infraštruktúry, zlepšenia kvality komunikácií
- zvyšovania kvalifikovanosti pracovníkov v oblasti cestovného ruchu a nadväzujúcich oblastí obchodu a služieb, zvyšovania informovanosti v environmentálnej oblasti
- spoločnej propagácie rôznymi formami

Priority, opatrenia a aktivity

Priorita 1 – Podpora cestovného ruchu

Opatrenie 1.1. Zvýšenie efektívnosti prezentácie

Aktivita 1.1.1. Vytvorenie jednotného portálu cestovného ruchu

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- stanovenie zodpovednosti pre konkrétne osoby
- zapojenie dotknutých subjektov do prípravy portálu
- identifikácia finančných zdrojov pre realizáciu aktivity
- príprava obsahovej náplne portálu
- príprava grafického dizajnu portálu
- realizácia vytvorenia portálu
- pravidelné aktualizovanie informácií portálu
- vyhodnocovanie návštevnosti a spätnej väzby

Merateľné ukazovatele:

- priemerný počet nových príspevkov na portáli (týždenne, mesačne)
- priemerná návštevnosť portálu (týždenne, mesačne)

Aktivita 1.1.2. Vydanie propagačných materiálov pre domácich a zahraničných návštevníkov v slovenčine aj v jazykových mutáciách

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- stanovenie zodpovednosti pre konkrétne osoby
- prizvanie dotknutých subjektov do prípravy propagačných materiálov
- stanovenie edičného plánu
- identifikácia finančných zdrojov pre realizáciu aktivity
- realizácia a tvorba materiálov
- identifikácia a zapojenie distribučných bodov
- vyhodnocovanie účinnosti materiálov

Merateľné ukazovatele:

- počet vydaných propagačných materiálov (podľa tematického zamerania, jazykové mutácie)
- počet subjektov zapojených do ich tvorby
- počet distribučných bodov

Aktivita 1.1.3. Účasť na výstavách a veľtrhoch cestovného ruchu doma aj v zahraničí

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- stanovenie zodpovednosti pre konkrétne osoby
- výber relevantných veľtržných podujatí a potvrdenie účasti na nich
- zapojenie dotknutých subjektov do prípravy výstavných stánkov
- identifikácia finančných zdrojov pre realizáciu aktivity
- spolupráca subjektov pri tvorbe obsahu prezentácií
- účasť na vybraných výstavách a veľtrhoch
- vyhodnotenie ohlasov, návštevnosti a návrh korekcií pre nasledujúce obdobia

Merateľné ukazovatele:

- počet realizovaných účastí na výstavách a veľtrhoch cestovného ruchu
- počet zrealizovaných prezentácií
- počet návštevníkov výstavných stánkov

Aktivita 1.1.4. Zostavenie kalendára podujatí (spoločenských, kultúrnych, športových,...) a ich propagácia, ktoré sa na pravidelnej alebo nepravidelnej báze konajú v riešenom území

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- stanovenie zodpovednosti pre konkrétne osoby
- prizvanie všetkých organizátorov jednotlivých podujatí do prípravy sumára podujatí a tvorby kalendára podujatí
- identifikácia finančných zdrojov na vydanie kalendára
- vydanie kalendára podujatí
- distribúcia a zverejnenie kalendára podujatí
- podpora jednotlivých podujatí marketingovými aktivitami
- zabezpečenie finančných zdrojov pre marketingové aktivity
- zhodnotenie návštevnosti jednotlivých podujatí

Merateľné ukazovatele:

- celkový počet uskutočnených podujatí
- počet podujatí zahrnutých do kalendára akcií
- počet rozdistribuovaných kalendárov
- návštevnosť podujatí

Aktivita 1.1.5. Skvalitnenie informovanosti návštevníkov

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- určenie osoby zodpovednej za informačnú činnosť
- spolupráca s informačnými kancelárkami a vzájomne odovzdávanie nových poznatkov
- vyhodnocovanie návštevnosti informačnej kancelárie turistami a zhodnotenie kvality poskytovaných informácií

Merateľné ukazovatele:

- počet vybavených klientov a odovzdaných informačných materiálov

Opatrenie 1.2. Podpora realizácie rozvojových projektov v cestovnom ruchu

Aktivita 1.2.1. Vytvorenie zásobníka projektov rozvoja cestovného ruchu, aby boli k dispozícii pre vyhľadávanie a získavanie zdrojov na ich financovanie

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- stanovenie zodpovednosti pre konkrétne osoby
- spolupráca s organizáciami tvoriacimi projekty rozvoja cestovného ruchu
- posúdenie a skvalitnenie projektov
- zaradenie projektov do zásobníka projektov
- identifikácia finančných zdrojov na realizáciu jednotlivých projektov

Merateľné ukazovatele:

- počet projektov zahrnutých do zásobníka projektov rozvoja cestovného ruchu
- výška finančných príspevkov získaných na realizáciu projektov

Aktivita 1.2.2. Participácia na projektoch cestovného ruchu v rámci cezhraničnej spolupráce

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- stanovenie zodpovednosti pre konkrétne osoby
- nadviazanie a posilnenie cezhraničných kontaktov
- zapojenie subjektov súkromného sektora do rozvoja cezhraničnej spolupráce
- identifikácia finančných zdrojov na kofinancovanie projektov

Merateľné ukazovatele:

- počet vytvorených projektov cezhraničnej spolupráce

Opatrenie 1.3. Podpora zvyšovania kvality služieb a rozširovania ponuky cestovného ruchu

Aktivita 1.3.1. Vytváranie podmienok na podporu rozvoja tzv. šetrných foriem cestovného ruchu

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- stanovenie zodpovednosti pre konkrétne osoby
- budovanie trás pre cykloturistiku a pešiu turistiku
- označovanie vybudovaných trás, sprístupnenie informácií o možnostiach využívania vybudovaných trás (mapy, informačné a propagačné materiály, ...)

- podpora rozvoja vidieckej turistiky a agroturistiky
- identifikácia finančných zdrojov na realizáciu aktivity
- hodnotenie rozvoja a rozširovania ponuky v oblasti šetrného cestovného ruchu

Merateľné ukazovatele:

- počet subjektov vytvárajúcich ponuku šetrných foriem cestovného ruchu
- dĺžka cykloturistických a peších turistických trás prechádzajúcich obcou
- počet nových možnosti pre šetrný cestovný ruch

Aktivita 1.3.2. Podpora budovania nových atrakcií na rozšírenie ponuky cestovného ruchu

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- stanovenie zodpovednosti pre konkrétne osoby
- zapojenie príslušných subjektov do rozširovania ponuky atrakcií cestovného ruchu
- podpora realizácie aktivít kvantitatívne rozširujúcu existujúcu ponuku
- zabezpečenie finančných prostriedkov pre podporu príp. realizáciu aktivít
- sledovanie záujmu o nové atrakcie

Merateľné ukazovatele:

- počet vybudovaných nových atrakcií na rozšírenie ponuky cestovného ruchu
- počet záujemcov o nové atrakcie

Aktivita 1.3.3. Oživenie a uchovanie tradícií a etnografických hodnôt spestrujúcich ponuku cestovného ruchu

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- určenie osôb zodpovedajúcich za prezentáciu etnografických hodnôt v jednotlivých obciach/regióne
- spolupráca s nositeľmi tradícií a ľudových zvyklostí
- včleňovanie ukážok tradičných kultúrnych hodnôt k iným spoločenským udalostiam
- finančná podpora účasti folkloristov, remeselníkov a i. na rôznych podujatiach poskytujúcich priestor pre ich prezentáciu
- vyhodnotenie spätnej väzby od návštevníkov na uskutočnené prezentácie etnografického dedičstva obce

Merateľné ukazovatele:

- počet subjektov uchovávajúcich a aktívne odovzdávajúcich kultúrne tradície
- počet podujatí s programom zameraným na odovzdávanie tradícií

Aktivita 1.3.4. Podpora kultúrnych a spoločenských aktivít (festivaly, trhy, jarmoky, ...)

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- určenie osôb zodpovedajúcich za prezentáciu etnografických hodnôt
- kooperácia s ostatnými organizátormi kultúrno-spoločenských aktivít
- identifikácia finančných zdrojov pre podporu týchto aktivít

Merateľné ukazovatele:

- počet subjektov uchovávajúcich a aktívne odovzdávajúcich kultúrne tradície
- počet podujatí s programom zameraným na odovzdávanie tradícií

Priorita 2 – Rozvoj ľudského potenciálu pre potreby cestovného ruchu

Opatrenie 2.1. Podpora zvyšovania podielu kvalifikovanej pracovnej sily v zariadeniach cestovného ruchu

Aktivita 2.2.1. Organizovanie súťaží v cestovnom ruchu v spolupráci s profesijnými zväzmi

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- určenie zodpovednosti pre konkrétne osoby
- uskutočnenie súťaží v spolupráci s profesijnými zväzmi
- získavanie účastníkov do týchto súťaží v spolupráci s profesijnými zväzmi
- zabezpečenie sprievodných akcií počas súťaže
- vyčlenenie finančných prostriedkov na zorganizovanie súťaží
- informovanie verejnosti o uskutočňovaní súťaží jednotlivých profesií

Merateľné ukazovatele:

- počet zorganizovaných súťaží profesionálov v cestovnom ruchu
- počet účastníkov súťaží
- počet návštevníkov súťažných podujatí

Opatrenie 2.2. Podpora výmeny skúseností v cestovnom ruchu

Aktivita 2.2.1. Podporovanie členstva v profesijných združeniach

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- stanovenie zodpovednosti za spoluprácu s profesijnými združeniami
- zisťovanie možnosti členstva v existujúcich združeniach
- vyčlenenie prostriedkov na podporu členstva

Merateľné ukazovatele:

- počet členstiev v profesijných združeniach

Opatrenie 2.3. Organizovanie odborných aktivít na rozvoj ľudského potenciálu v cestovnom ruchu

Aktivita 2.3.1. Ponuka kurzov na získavanie zručnosti z tradičných remeselných aktivít (na výrobu suvenírov, na rozvoj činnosti spojených s vidieckym cestovným ruchom a agroturistikou a pod.)

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- stanovenie zodpovednosti za organizovanie kurzov na získavanie zručnosti z tradičných remeselných aktivít
- zapojenie nositeľov tradičných remesiel do organizácie kurzov
- šírenie informácií o pripravovaných remeselných kurzoch a získavanie účastníkov
- prispôsobenie obsahovej náplne kurzov možnostiam lektorov a záujmu účastníkov
- určenie prostriedkov pre zabezpečenie kurzov tradičných zručnosti

Merateľné ukazovatele:

- počet uskutočnených kurzov
- počet (škála) remeselných zručnosti, ktoré tvorili predmet kurzov
- počet osôb vyškolených v rámci kurzov na získanie zručnosti z tradičných remeselných aktivít

Aktivita 2.3.2. Osveta zacielená na miestne obyvateľstvo v súvislosti so zvyšovaním povedomia o dôležitosti cestovného ruchu

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- stanovenie zodpovednosti za šírenie osvetu o význame cestovného ruchu
- vytvorenie obsahu osvetovej činnosti
- zabezpečenie kanálov pre šírenie informácií
- zabezpečenie financií pre osvetovú činnosť
- vyhodnotenie referencií obyvateľov na osvetovú činnosť

Merateľné ukazovatele:

- počet osvetových aktivít
- frekvencia uskutočňovania osvetových aktivít

Priorita 3 – Rozvoj infraštruktúry pre účely cestovného ruchu

Opatrenie 3.1. Zlepšenie dostupnosti zariadení cestovného ruchu a skvalitnenie priestorovej orientácie

Aktivita 3.1.1. Podpora investičných projektov orientovaných na zlepšenie dopravnej dostupnosti a súvisiacej so zariadeniami cestovného ruchu (prístupové cesty, parkoviska,...)

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- stanovenie zodpovednosti za budovanie dopravnej dostupnosti
- vypracovanie projektov na zlepšenie dopravnej dostupnosti
- zabezpečenie investičných prostriedkov na realizáciu projektov z vlastnej réžie alebo vytvorenie partnerstiev so súkromným sektorom vyplývajúcich zo spoločne realizovaných investičných projektov so vzájomným podielom na celej investícii
- výber realizátorov investičných projektov
- koordinácia a kontrola realizácie projektov zlepšovania dopravnej infraštruktúry

Merateľné ukazovatele:

- počet podporených a zrealizovaných investičných projektov orientovaných na zlepšenie dopravnej dostupnosti obce, jeho stredísk a atraktivít
- dĺžka vybudovanej dopravnej infraštruktúry
- výška investícií do projektov zlepšovania dopravnej infraštruktúry

Aktivita 3.1.2. Budovanie a značenie cykloturistických trás a trás na pešiu turistiku

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- stanovenie zodpovednosti za budovanie turistických chodníkov pre peších a cyklistov
- udržiavanie existujúcich trás v dobrom stave
- vytýčenie nových trás pre budovanie siete chodníkov
- vypracovanie realizačných zámerov a projektov
- realizácia budovania cykloturistických trás a turistických chodníkov
- zapojenie nových trás do národnej, príp. medzinárodnej siete
- dostatočné označenie všetkých trás
- zabezpečenie financií pre investovanie do budovania turistických trás

Merateľné ukazovatele:

- dĺžka vybudovaných a označených cykloturistických trás
- dĺžka vybudovaných a značených trás pre pešiu turistiku

Opatrenie 3.2. Podpora budovania a rekonštrukcie objektov vhodných pre účely cestovného ruchu a sociálnej infraštruktúry

Aktivita 3.2.1. Starostlivosť o kultúrne, technické pamiatky a historické objekty využiteľné v rámci cestovného ruchu

Kroky zamerané na naplnenie aktivity:

- stanovenie zodpovednosti pre konkrétne osoby
- analýza potrieb rekonštrukcie objektov
- určenie priorít (poradia) obnovy objektov
- vytvorenie plánov a projektov starostlivosti o kultúrno-historické objekty
- realizácia rekonštrukčných projektov
- udržiavanie obnovených objektov
- zabezpečenie finančných prostriedkov na rekonštrukciu a obnovu

Merateľné ukazovatele:

- počet obnovených kultúrno-historických a technických pamiatok
- výška investícií do obnovy objektov cestovného ruchu

Návrh spoločných produktov

Tvorba produktov cestovného ruchu sa opiera o možnú spoluprácu medzi obcou Zemplínske Hámre, existujúcimi subjektmi a organizáciami pôsobiacimi v cestovnom ruchu, resp. zameranými na podporu cestovného ruchu v obci, regióne Snina, Zemplín a ďalších. Cieľom je osloviť a zapojiť jednotlivé subjekty a vytvoriť komplexný produkt cestovného ruchu so širokou ponukou turistických atrakcií a kvalitných služieb.

Ak sa hovorí o produkte cestovného ruchu na úrovni obce (strediska CR) alebo regiónu, myslí sa tým komplexná ponuka služieb, ktorú môže návštevník čerpať počas svojho pobytu v cieľovom mieste. Strediská CR ale aj samotní poskytovatelia služieb cestovného ruchu už v dnešnej modernej dobe neponúkajú iba jednotlivé služby, ale snažia sa o tvorbu rôznych kombinácií týchto služieb s cieľom osloviť čo najväčší počet klientov. Okrem ubytovania a stravovania, ktoré tvorí neodmysliteľnú súčasť produktu cestovného ruchu, ide aj o ponuku ďalších špecifických služieb. Prostredníctvom originality a jedinečných špecifických daností obce Zemplínske Hámre a jej okolia je možné získať konkurenčnú výhodu, prilákať väčšie množstvo turistov, podnietiť záujem o predĺženie pobytu a zabezpečiť tak trvalé zvýšenie návštevnosti obce a širšieho regiónu.

Zo systémového hľadiska možno produkt cestovného ruchu charakterizovať nasledovne: jednotlivé služby (ako ubytovanie, stravovanie, doprava, turistika, atď.) tvoria produkty na najnižšej úrovni, pričom ich spájanie do balíkov predstavuje systém vyššieho rádu, z ktorého môžu profitovať všetky zapojené subjekty. Ponuky jednotlivých subjektov je preto potrebné spojiť do komplexného produktu. Takýto produkt by mohli tvoriť vopred pripravené pobytové balíky, ktoré by vlastne predstavovali kompletný balíček služieb pre návštevníkov obce.

V spolupráci s partnerskými organizáciami by v týchto vopred pripravených pobytových balíčkoch boli okrem ubytovania v cene zahrnuté aj všetky ďalšie služby a návštevy vybraných turistických atrakcií. Medzi tie môžu byť zahrnuté:

- návšteva múzea, škola remesiel
- celodenný vstup do bazénov, sauna, multifunkčné ihrisko (tenis, volejbal, futbal)
- návšteva jednotlivých lokalít CHKO Vihorlat alebo aj NP Poloniny s turistickým sprievodcom (podľa vybraného pobytového balíčka)
- návšteva Astronomického observatória a planetária na Kolonickom sedle
- jazda na koni (rekondičné jazdy, vychádzkové jazdy, hipoterapia) v AJC Snina resp. na Ranči pod Sninským kameňom
- kultúrno-spoločenské podujatia (jarmok, dni remesiel, škola remesiel, festival, vatra, zabíjačka, folklórny program, gastronomické podujatia a pod.)
- večerný program pre predĺženie pobytu v obci (živá hudba, vatra, miestne špeciality, pozorovanie hviezd a pod.)
- ubytovanie a strava vo vybranom ubytovacom zariadení

Každý pobytový balíček môže byť zameraný na iný okruh, ale zároveň by mal byť kombinovaný predovšetkým s návštevou expozícií múzea. Špeciálnym balíkom služieb môže byť taký pobyt, ktorý by si návštevníci pri objednávaní mohli vyskladať sami, a tak by mohli navštíviť iba tie lokality, o ktoré majú najväčší záujem. Podstata týchto pobytov by mala spočívať v orientácii na poznávanie, aktívny oddych a najmä zážitok, ktorý môžu návštevníci v danom regióne zažiť. Pri príprave jednotlivých balíkov ponuky treba prihliadať na cieľovú skupinu, pre ktorú je určený. V začiatku je ideálne zamerať sa na školskú mládež a študentov, rodiny s deťmi, seniorov, prípadne športové oddiely/skupiny.

Ponúkané balíčky rozdeliť na jednodňovú a viacdňovú ponuku. Hlavným zámerom je zamerať sa na školskú mládež a študentov, ktorým je potrebné pripraviť balíčky s jednodňovým programom a 2-3 dňovým programom: regionálna výchova, história, príroda, kyslíkové pobyty, remeselná výchova – pracovné vyučovanie. Pre predĺženie pobytu je nevyhnuté dobudovanie ubytovacích ale predovšetkým stravovacích služieb v obci, ktoré sú v súčasnosti absolútne nepostačujúce. Aj z toho dôvodu je vhodné spolupracovať s existujúcimi zariadeniami v blízkej Rekreačnej oblasti Sninské rybníky, ktoré majú dostatočné kapacity.

Ponuka pre seniorov by mala byť zameraná na históriu, rekreáciu, remeslá a prírodu. Ponuka pre rodiny s deťmi zameraná na históriu, remeslá, prírodu – kyslíkový pobyt, jazdectvo, rekreáciu, piknik a kultúrno-spoločenské podujatia (jarmok, zabíjačka, festival,...). Ponuka pre športové skupiny zameraná na kyslíkové pobyty – kondičné tréningy.

Navrhované pobyty, napríklad:

1. Balíček – Poznávanie histórie a relax v Zemplínskych Hámroch

- ubytovanie, strava v danom ubytovacom zariadení, múzeum a ostatné objekty z projektu, sauna, kúpalisko.

Program:

- 1. Deň: príchod, ubytovanie, sauna, večera.
- 2. Deň: raňajky, návšteva múzea a jednotlivých lokalít z projektu (prípadne absolvovanie celého hámorského náučného chodníka so sprievodcom a s obedňajšou prestávkou /snack bar na kúpalisku resp. gazdovský dvor/), večera.
- 3. Deň: raňajky, celodenný vstup na kúpalisko (možnosť využiť multifunkčné ihrisko a tenisový kurt), večera
- 4. Deň: raňajky, odchod

2. Balíček – Poznávanie histórie a prírodných krás CHKO Vihorlat

- ubytovanie, strava, múzeum + ostatné objekty, CHKO Vihorlat

Program:

- 1. Deň: príchod, ubytovanie, večera.
- 2. Deň: raňajky, návšteva múzea a jednotlivých lokalít z projektu (prípadne absolvovanie celého Hámorského náučného chodníka so sprievodcom a s obedňajšou prestávkou /snack bar na kúpalisku resp. gazdovský dvor/), večera.
- 3. Deň: raňajky, pešia turistika so sprievodcom (Sninský kameň, Morské oko, prípadne iné vybrané lokality), večera.
- 4. Deň: raňajky, odchod.

3. Balíček – Poznávanie histórie Zemplínskych Hámrov a vychádzky do okolia

- ubytovanie, strava, múzeum + ostatné objekty, NP Poloniny alebo iné

Program:

- 1. Deň: príchod, ubytovanie, večera.
- 2. Deň: raňajky, návšteva múzea a jednotlivých lokalít z projektu (prípadne absolvovanie celého hámorského náučného chodníka so sprievodcom a s obedňajšou prestávkou /snack bar na kúpalisku resp. gazdovský dvor/), večera.
- 3. Deň: raňajky, návšteva vybranej turistickej atrakcie: (NP Poloniny: Kremenec, Ďurkovec, Starina, vybrané drevené chrámy, alebo Jasenovský hrad, alebo návšteva Astronomického observatória na Kolonickom sedle), večera.
- 4. Deň: raňajky, odchod.

4. Balíček – Relax a Jazda na koni

- ubytovanie, strava, raňajky, múzeum, sauna, kúpalisko, AJC Snina/Ranč pod Sninským kameňom.

Program:

- 1. Deň: príchod, ubytovanie, sauna, večera.
- 2. Deň: raňajky, celodenný vstup na kúpalisko (možnosť využiť multifunkčné ihrisko a tenisový kurt), večera.
- 3. Deň: raňajky, návšteva múzea, návšteva jazdeckého zariadenia (jazda na koni, prípadne hippoterapia), večera.
- 4. Deň: raňajky, odchod.

V uvedených pobytových balíčkoch sa vždy počíta s troma prenocovaniami, ale navrhnuté produkty môžu byť ešte ľubovoľne pozmenené, prípadne doplnené o ďalšie aktivity, čím sa môžu jednotlivé pobyty predĺžiť alebo prípadne aj skrátiť.

Ceny za jednotlivé pobyty by boli vytvorené na základe konkrétneho počtu návštevníkov, kategórie a vybavenia ubytovacieho zariadenia, ďalej podľa rozsahu stravovacích služieb a všetkých ostatných komplexných služieb, ktoré sú vo vybranom balíku uvedené.

Pri vytváraní pobytových balíčkov je potrebné počítať s kapacitou ubytovania v obci a možnosťou stravovania, poprípade nákupom potravín v obci. Je dôležité, aby bol k dispozícii pre návštevníkov aj vhodný večerný program (remeselné kurzy, miestne špeciality, sauna, pozorovanie hviezd a pod.). Ten je potrebný najmä počas hlavnej letnej sezóny, ideálne aspoň vo víkendovom režime.

Je potrebné myslieť na kordináciu aktivít všetkých partnerov. Je dôležité dohodnúť, kedy bude ktorá aktivita dostupná, tiež vytvoriť kombináciu balíkov jednotlivých ponúk (napr. vstup na kúpalisko + vstup do múzea + jazda na koni, cena bude zvýhodnená ...). Ideálne je zabezpečiť predaj permanentiek s výhodami – vytvoriť kartu zliav - vytvoriť mechanizmus dostupnosti kombinovaných balíčkov v ubytovacích a stravovacích zariadeniach, v múzeu a ďalších zariadeniach (napr. vstup na kúpalisko si kúpi aj v múzeu alebo v ubytovacom alebo stravovacom zariadení).

Pre rozvoj cestovného ruchu v celom riešenom území je potrebné napojenie na Sninské Rybníky – zabezpečiť kyvadlovú dopravu Sninské Rybníky – Snina – Zemplínske Hámre a späť a taktiež zlepšiť prejazdnosť cyklotrasy Po sninskej úzkokol'ajke smerom na Rekreačnú oblasť Sninské Rybníky (táto je čiastočne využívaná na ťažbu a približovanie dreva, preto je nevyhnutný súhlas a koordinácia so správcom územia).

Do infraštruktúry ponuky je potrebné dobudovať piknik point – miesta na stretnutia – grilovanie – pobyt v prírode (so zabezpečením údržby, čistoty a starostlivosti), bežecké trate – letné fitness trasy a v zime na bežky- kyslíkové trasy – vyzdvihnúť čistotu ovzdušia ako výhodu a niečo výnimočné, zabezpečiť cykloservis (požičovne, servis, ale aj stojany na bicykle), parkovisko pre kone, realizovať výrazné ale dizajnovy zladené pútače k atrakciám, tiež detské ihrisko v prírode, prípadne kemp/stanový tábor.

V prvej etape rozvoja je predpoklad prilákania jednoduchých návštevníkov a postupne rozširovať ponuku a predlžovať pobyt. Zamerať sa na okolie regiónu.